

rettere, end at der for den sproglig-historiske Retning aldeles ikke indtræder nogen virkelig Lettelse i de fremtidige fire nederste Klasser. Jeg anser det derfor for nødvendigt i alt Fald at affasse Undervisningen i et af de levende Sprog. En anden Sag er det, at jeg ønsker dette noget anderledes udtrykt, nemlig saaledes, at det Sprog, der nævnes som det, der absolut skal falde bort, ikke bliver angivet som et enkelt bestemt Sprog, men at det derimod blot fastsættes, at et af de levende Sprog skal bortfalde, og at dernæst et andet bliver gjort til valgfrit Sprog. Derom foreligger der jo imidlertid ikke noget Forslag. Det maa altsaa være mit Ønske at fraraade at stemme for det fulde 4de Vædringsforslag, hvorefter baade 3die og 4de Punktum i det 1ste Afsnit af § 5 skulde falde bort. Derimod ser jeg ikke rettere, end at der er blevet anført saa meget for Udeladelsen af det 3die Punktum af § 5 alene, at jeg idetmindste for mit Vedkommende ikke tør Andet end stemme for, at dette 3die Punktum udgaar. En Undervisning i Latin, der afsluttes paa et tidligere Trin, naar først hele Omraadet er begrænset til 4 Klasser, vil vistnok være saa lidet betydende, at den ikke vil kunne have nogen Virkning for den senere Undervisning. — Det er væsentlig om disse Underændringsforslag til § 5, at jeg har villet udtale mig, og jeg skal begrænse mig dertil, da de andre Underændringsforslag allerede ere udførligt omhandlede fra anden Side. Kun et Par Ord skulde jeg endnu ønske at sige om de af det ærede 6te Medlem for Kjøbenhavn (Nellemann) og det ærede 7de kongevalgte Medlem (Ussing) under Nr. 9 og 10 stillede Underændringsforslag. Jeg kan vel se, at de, saaledes som de nu foreligge, have deres Mangler, og jeg henregner dertil væsentlig dette, at den deri indeholdte Lettelse ikke, i Overensstemmelse med Forskriften i Ministerens Forslags § 6, er udvidet til, at latinist Stil affattes som Sprog ved Afgangseramen. Men at disse Vædringsforslag gaa i en Retning, som jeg iøvrigt maa anerkende, det har jeg dog ikke villet tilbageholde. Den ærede Minister hævdede vel igaar, at hans Forslags Tanke i Virkeligheden blev helt fuldført, idet dets Princip var Uve-

delingen, og Uvedelingen deri blev gennemført. Dette kan nu ganske vist ikke benegtes, men det kan paa den anden Side neppe heller benegtes, at det netop er Uvedelingssystemets svage Side, at det efter vore smaa Forhold ikke kan fuldt gennemføres hos os, forsaavidt ikke begge Retninger kunne forfølges i alle Skoler. Systemet kan saaledes ikke komme til sin fulde Gennemførelse hos os, forsaavidt Valgfriheden ikke vil være tilstede ved enhver Skole. Denne Bemærkning tror jeg ikke er aldeles uvæsentlig, naar Tanken henbendes paa Provinds-skolerne. Det faktiskste Forhold er jo nemlig hidtil, at de lærde Skoler hos os ligge fordelte, hver med sit naturlige Oppland. Naar nu de to Trediedele af Landets Skoler kun kunne forfølge den ene Retning, vil imidlertid den Tilstand indtræde i et større Omfang, at de Børn, som maatte ønske at forfølge en anden Retning end den, der er bleven valgt for den Skole, i hvis naturlige Oppland de have deres Bopæl, maa ty hen til en anden Skole. Paa den Maade bliver altsaa Opplandsforholdene brudte, og dette Brud kunde vel ganske vist ikke helt, men dog for en Del afhjælpes ved de af de to ærede Medlemmer under Nr. 9 og 10 stillede Underændringsforslag, for en Del nemlig, forsaavidt som de, der maatte vælge ikke at blive underviste i Græsk, derved vilde nærme sig til det samme Omfang af Undervisning, som de opnaa, der andetsteds, hvor Afgangen dertil gives, vælge den mathematisk-naturvidenskabelige Retning. Derimod vilde der ganske vist for deres Vedkommende, der beholdt Græsk, som det allerede er blevet bemærket fra anden Side, ikke indtræde nogen Lettelse. Jeg kan efter det Anførte ikke negte, at, selv om ikke den Ulempe, som jeg har paapeget med Hensyn til Skolernes Oppland, afhjælpes helt ved de omtalte Underændringsforslag, saa ser jeg dog ikke rettere, end at de kunde bøde noget paa den svage Side ved Ministerens System, som jeg ogsaa har tilladt mig at paapege.

Ussing: Efterat min ærede Medforslagsstiller, som jeg tror, har forklaret, hvorledes den Misforstaaelse, som den ærede Minister mente, der havde været fra vor Side, dog